

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδότησης 34/2013

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')

Συνεδρίαση της 28^{ης} Ιανουαρίου 2013

Σύνθεση

Προεδρεύων : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερος των παρισταμένων Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος Φωκίωνα Γεωργακόπουλου, Προέδρου του ΝΣΚ.

Μέλη : Θεόδωρος Ψυχογιός, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Χανής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ9/Δ/Φ 53/9166/1401/10.8.2012
ερωτήματος : έγγραφο του Τμήματος Νομικών Θεμάτων της Δ/σης Ενεργειακών Ορυκτών της Γενικής Δ/σης Φυσικού Πλούτου της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής : Αλλαγής.

Περίληψη

Ερωτήματος

Αν στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται κατά την ειδική διαδικασία του Μεταλλευτικού Κώδικα: α) η καταγραφή των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες θα πρέπει να γίνεται ανά στρέμμα φυτείας ή αριθμητικά κατ' είδος και β)

ο Επιθεωρητής Μεταλλείων έχει αρμοδιότητα ελέγχου και διόρθωσης του τρόπου αυτού καταγραφής σύμφωνα με το άρθρο 133 παρ. 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 131 παρ. 2 του ΜΚ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής:

I. Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτουν τα κατωτέρω εκτιθέμενα, εξ αφορμής των οποίων υποβλήθηκαν τα εξεταζόμενα ερωτήματα:

1. Η Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος (ΕΜΒΕ), αρμόδια για την εισήγηση περί της κήρυξης ή μη απαλλοτρίωσης έκτασης εμβαδού 3.750.003,23 τ.μ., κειμένης στο Δήμο Κοζάνης, κατόπιν αιτήματος της ΔΕΗ ΑΕ, για λόγους εκμετάλλευσης του υποκείμενου λιγνιτικού κοιτάσματος, προβληματίζεται για το αν η καταγραφή των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες πρέπει να γίνεται, σύμφωνα με την πάγια τακτική της ΔΕΗ ΑΕ ανά στρέμμα φυτείας, ή αριθμητικά κατ' είδος δένδρων. Τούτο δε, ενόψει και της ανάγκης έγκαιρης διευθέτησης επί πλέον τριών εκκρεμών στην ανωτέρω υπηρεσία αιτήσεων απαλλοτριώσεων της ΔΕΗ ΑΕ, προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα ανάπτυξης των ορυχείων της στην ευρύτερη περιοχή της Δυτ. Μακεδονίας και κατά συνέπεια τροφοδοσίας των αντίστοιχων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.

2. Κατά τη ΔΕΗ ΑΕ (έγγραφο Προέδρου της αριθ. 1911/15.5.2012 προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ), στο πλαίσιο των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων που επισπεύδονται για τα ορυχεία εξόρυξης λιγνίτη, διαπιστώθηκαν κατά τα τελευταία έτη σε υπό απαλλοτρίωση αγροτικές εκτάσεις, που μέχρι τότε χρησιμοποιούνταν μόνο για αροτραίες καλλιέργειες, υπερβολικές και καταχρηστικές φυτεύσεις δενδρυλλίων από τους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες που δεν ανταποκρίνονταν στους κανόνες της γεωπονικής επιστήμης, με σκοπό την προσοδοθηρία, την οποία σε ορισμένες περιπτώσεις επέτυχαν μέσω του δικαστικού καθορισμού αυξημένων αποζημιώσεων. Προς αντιμετώπιση του φαινομένου η ΔΕΗ ΑΕ επεδίωξε και επέτυχε σε αίτηση καθορισμού προσωρινής τιμής μονάδας αποζημίωσης, με την επιστημονική και

τεχνική υποστήριξη ειδικών συμβούλων και καθηγητών γεωπονίας, τον δικαστικό καθορισμό αποζημιώσεων των δένδρων ανά στρέμμα (απόφαση 92/2007 Μον. Πρωτ. Κοζάνης).

3. Κατά τον Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας Κλείτους του Δήμου Κοζάνης (σχετικό έγγραφό του 18518/21.3.2012 προς την ΕΜΒΕ) και ορισμένους φερόμενους ιδιοκτήτες αγροτικών ακινήτων της απαλλοτρίωσης του ερωτήματος (σχετικό το από 4.12.2012 υπόμνημα του πληρεξουσίου δικηγόρου τους), από τις διατάξεις του άρθρου 4 ΚΑΑΑ, που προβλέπει, ότι με την αναγκαστική απαλλοτρίωση του ακινήτου απαλλοτριώνεται αυτοδικαίως και κάθε δένδρο που υπάρχει σ' αυτό, ανεξάρτητα από τη μνεία του στον κτηματολογικό πίνακα, σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 119 παρ. 12 και 138 παρ. 2 του Π.Δ. 696/1974, προκύπτει ότι επιβάλλεται η καταγραφή στους οικείους κτηματολογικούς πίνακες των δένδρων κατ' αριθμό (μεμονωμένα), καθώς και ότι η ΕΜΒΕ πρέπει να προβεί στην κατά τα άνω ορθή και νόμιμη καταγραφή των απαλλοτριούμενων δένδρων, άλλως κινδυνεύουν οι ιδιοκτήτες τους να υποστούν ανυπολόγιστες και ανεπανόρθωτες οικονομικές ζημιές.

II. Εφαρμοστές διατάξεις και ερμηνεία τους

A. Οι κρίσιμες διατάξεις των άρθρων 128, 131 και 133 του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277, εφεξής: ΜΚ) διαλαμβάνουν τα εξής:

«Άρθρον 128. – 1. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωσις αστικών ή αγροτικών ακινήτων, κειμένων εντός ή εκτός του χώρου του μεταλλείου ... προς τον σκοπόν εκτελέσεως έργων προοριζομένων δια την εκμετάλλευσιν των μεταλλείων, οίον ... του σκοπού τούτου λογιζομένου ως δημοσίας ωφελείας. 2. ...»

«Άρθρον 131. - 1. Δια την έκδοσιν αποφάσεως κηρύξεως αναγκαστικής απαλλοτριώσεως απαιτείται η, υπό του μεταλλιοκτήτου ... υποβολή αιτήσεως εις την Περιφερειακήν Διοίκησιν εις την περιφέρειαν της οποίας κείται η απαλλοτριουμένη ιδιοκτησία ή το μείζον μέρος αυτής, εις ήν δέον να εκτίθενται οι λόγοι περί της ανάγκης της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως.

2. Η αίτησις δέον να συνοδεύηται: α) υπό κτηματολογικού σχεδιαγράμματος εικονίζοντος την απαλλοτριωτέαν έκτασιν και τας περιλαμβανομένας επί μέρους ιδιοκτησίας, καθώς και τα ονόματα των Δήμων και Κοινοτήτων εντός των οποίων κείται η προς απαλλοτρίωσιν έκτασις, β) υπό κτηματολογικού πίνακος εμφανίζοντος τους εικαζομένους ιδιοκτήτας των απαλλοτριουμένων ακινήτων, το εμβαδόν εκάστου

τούτων ως και πάντα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των επ' αυτών υφισταμένων κατασκευών ή καλλιεργειών, γ) υπό μελέτης περί των εκτελεσθησομένων πάσης φύσεως έργων»

«Άρθρον 133. – 1. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων της αρμοδίας Περιφερειακής Διοικήσεως επί τη υποβολή της περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αιτήσεως, διαβιβάζει αντίγραφον των υπό στοιχεία α' και β' της παραγρ. 2 του άρθρου 131 του παρόντος εγγράφων, προς τους Δήμους ή Κοινότητας εις την περιφέρειαν των οποίων κείνται τα προς απαλλοτρίωσιν ακίνητα, αιτούμενος όπως αναφερθή προς αυτόν πάσα σχετική παρατήρησις όσον αφορά τα ονόματα των ιδιοκτητών, την τοποθεσίαν, το είδος και την έκτασιν μιας εκάστης των προς απαλλοτρίωσιν ιδιοκτησιών.

2. Οι Δήμοι και Κοινότητες οφείλουν ν' απαντήσουν εις τον Προϊστάμενον της Υπηρεσίας Μεταλλείων, το βραδύτερον εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, από της λήψεως του εγγράφου του.

3. Βάσει των υπό των Δήμων και Κοινοτήτων παρασχεθεισών πληροφοριών ή μετά παρέλευσιν μηνός από της αποστολής των κατά την παράγρ. 1 εγγράφων, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων κατόπιν ελέγχου ενεργουμένου, είτε επιτοπίως, είτε εκ του γραφείου του, επιφέρει επί των υποβληθέντων αυτώ στοιχείων τας δεούσας διορθώσεις, συντάσσει έκθεσιν και υποβάλλει ταύτην μεθ' ολοκλήρου του σχετικού φακέλου εις τον Υπουργόν Εθνικής Οικονομίας, εισηγούμενος την κήρυξιν της απαλλοτριώσεως ή την εν όλω ή εν μέρει απόρριψιν της αιτήσεως.»

Β.1. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών η υποχρεωτική πριν από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης (βλ. γνωμοδότηση 353/2012 ΝΣΚ) αστικών ή αγροτικών ακινήτων προς τον σκοπό της εκτέλεσης έργων απαραίτητων για την εκμετάλλευση μεταλλείων διαδικασία περιλαμβάνει σχετική αίτηση του μεταλλειοκτήτη, συνοδευομένη από κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, στον οποίον προκειμένου περί αγροτικών ακινήτων, εμφανίζονται, πλην άλλων, όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των επ' αυτών καλλιεργειών, υποβαλλομένη στην Επιθεώρηση Μεταλλείων (Νοτίου ή Βορείου Ελλάδος, ανάλογα με την τοποθεσία της απαλλοτριούμενης

ιδιοκτησίας ή του μείζονος μέρους αυτής), ως αρμόδιας Περιφερειακής υπηρεσίας¹. Ακολουθεί η εκ μέρους του Προϊσταμένου της υπηρεσίας αυτής (Επιθεωρητή) διαβίβαση αντιγράφων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα προς τους Δήμους ή Κοινότητες, στην περιφέρεια των οποίων κείνται τα προς απαλλοτρίωση ακίνητα, προκειμένου να αναφερθεί προς αυτόν κάθε σχετική παρατήρηση, όσον αφορά (περιοριστικά και όχι ενδεικτικά) στα ονόματα των ιδιοκτητών, στην τοποθεσία, στο είδος και στην έκταση κάθε μιας των προς απαλλοτρίωση ιδιοκτησιών. Βάσει των παρασχεθεισών από τους Δήμους και Κοινότητες παρατηρήσεων και πληροφοριών, επί των ανωτέρω περιοριστικώς αναφερομένων στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, ο Επιθεωρητής προβαίνει, περιπτώσεως συντρεχούσης, οίκοθεν και κατόπιν ελέγχου, είτε επιτοπίως, είτε εκ του γραφείου του, στη διόρθωση, των ανωτέρω κτηματολογικών στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, προκειμένου να ολοκληρώσει το φάκελο που συνοδεύει την εισήγησή του προς τον αρμόδιο για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ή την απόρριψη της σχετικής αίτησης Υπουργό. Η αρμοδιότητα επομένως του Επιθεωρητή Μεταλλείων να ελέγχει επιτοπίως ή από το Γραφείο του και να διορθώνει τα κτηματολογικά στοιχεία της απαλλοτρίωσης, προκειμένου να εισηγηθεί σχετικά με την κήρυξή της ή την απόρριψη της σχετικής αίτησης, περιορίζεται στον, βάσει των παρατηρήσεων και πληροφοριών των οικείων Δήμων, έλεγχο και διόρθωση των εξής στοιχείων: α) των ονομάτων των εικαζομένων ιδιοκτητών, β) της τοποθεσίας, γ) του είδους των προς απαλλοτρίωση ακινήτων (προδήλως ως αστικών ή αγροτικών, ξηρικών, ποτιστικών, αρδεύσιμων κλπ), και δ) της έκτασης κάθε ενός εξ αυτών.

2. Από της άλλης πλευράς, όπως κρίθηκε με τη γνωμοδότηση 353/2012 ΝΣΚ², το άρθρο 133 ΜΚ αφ' ενός θεσπίζει διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, που προηγείται της έκδοσης της απόφασης κήρυξης απαλλοτρίωσης, διαφορετική (και επικρατέστερη) από την αντίστοιχη των διατάξεων του ν. 2882/2001 (Α' 17, Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, εφεξής: ΚΑΑΑ), μη περιλαμβάνουσα προηγούμενη πρόσκληση των εικαζομένων ιδιοκτητών

¹ Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 ν.δ. 180/1974 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων ανακυπτόντων κατά την εφαρμογήν του Μεταλλευτικού Κώδικος λόγω καταργήσεως των Περιφερειακών Διοικήσεων» (Α' 347) και άρθρο 45 παρ. 2 περ. α' του Π.Δ. 238/1979 «Περί Οργανισμού του Υπουργείου Βιομηχανίας και Ενεργείας» (Α' 66).

² Η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό ΠΕΚΑ

(πρβλ. ΣΤΕ 3260/98), αφ' ετέρου δεν αναιρεί τη συμπληρωματική εφαρμογή στις απαλλοτριώσεις του ΜΚ των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 1 – 4 του ΚΑΑΑ, που προβλέπουν ειδική ταχεία διαδικασία διόρθωσης ή συμπλήρωσης του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, σε χρόνο μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, τη αιτήσε των ενδιαφερομένων, για την άρση αμφισβητήσεων περί την ακρίβεια των στοιχείων της αρχικής κτηματογράφησης.

Πράγματι, στις απαλλοτριώσεις του ΜΚ η διαδικασία της άρσης των αμφισβητήσεων περί την ακρίβεια των στοιχείων της αρχικής κτηματογράφησης είναι, εκ του σκοπού της, διαφορετική κατά το πριν και μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης στάδιο. Ειδικότερα, πριν μεν την κήρυξη της απαλλοτρίωσης σκοπείται η επιτάχυνση της συγκέντρωσης και εκτίμησης των βασικών στοιχείων για την κήρυξή της ή την απόρριψη της σχετικής αίτησης, μετά δε την κήρυξη αυτή σκοπείται η επίσπευση της διοικητικής επίλυσης των ως άνω αμφισβητήσεων που παραμένουν και σχετίζονται κυρίως με ουσιαστικές προϋποθέσεις προσδιορισμού της αποζημίωσης, πριν από τον σε κάθε περίπτωση δικαστικό καθορισμό της, χωρίς να παρακωλύεται η πρόοδος της σχετικής διαδικασίας της απαλλοτρίωσης (πρβλ. αιτιολογική έκθεση ΚΑΑΑ).

Επομένως οι, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων ιδιωτών και υπηρεσιών, εντός των αναφερομένων στις ανωτέρω διατάξεις προθεσμιών (πρβλ. γνωμοδότηση ΝΣΚ 94/2011), αναγκαίες διορθώσεις και συμπληρώσεις του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα γίνονται μετά την κήρυξη της κατά τον ΜΚ απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1-4 ΚΑΑΑ, από τον φορέα που τα συνέταξε ή τα ενέκρινε και όχι από τον Επιθεωρητή Μεταλλείων.

Περαιτέρω δε, το νομικό πλαίσιο του ΚΑΑΑ, που εφαρμόζεται συμπληρωματικά στις απαλλοτριώσεις του ΜΚ κατά το μετά την κήρυξή τους στάδιο, επιτρέπει επί πλέον στο στάδιο αυτό (Κεφάλαιο Δ' Διαδικασία προσδιορισμού αποζημίωσης και Ε' Διαδικασία Αναγνώρισης Δικαιούχων) τη δικαστική διόρθωση των κτηματολογικών στοιχείων της απαλλοτρίωσης.

3. Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, δεν απαιτείται η ακρίβεια ή η πληρότητα του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, τόσο ως προϋπόθεση για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, με την επιφύλαξη της αξίωσης του ιδιοκτήτη να ζητήσει αποζημίωση κατ' άρθ. 105 ΕισνΑΚ για την παράλειψη αναγραφής κτηματολογικών

στοιχείων (ΑΠ 522/2000, 1370/91, 1199/83, ΣΤΕ 939/2012, 2815/2011, Εφ. Δυτ. Μακεδονίας 181/2002), όσον και ως στοιχεία της προδικασίας της δίκης του προσωρινού ή οριστικού καθορισμού της αποζημίωσης, καθώς και της δίκης για την αναγνώριση δικαιούχων της αποζημίωσης (ΟΛΑΠ 9/1989, ΑΠ 691/2008 βλ. και Ι. Χορομίδη Αναγκαστικές Απαλλοτριώσεις Β' έκδοση Θεσ/νίκη 2004 σελ. 128 επ. και 133 επ. και τις εκεί νομολογιακές παραπομπές).

Ειδικότερα, ως προς τον προσδιορισμό των υφιστάμενων επί των αγροτικών ακινήτων καλλιεργειών επιβάλλεται η παρατήρηση, ότι η επιλογή του τρόπου καταγραφής στον ανωτέρω κτηματολογικό πίνακα των δένδρων (ανά στρέμμα φυτείας ή αριθμητικά κατ' είδος), ανεξάρτητα αν αποτελεί κατά το άρθρο 131 παρ. 2 στοιχ. β' του ΜΚ κύριο προσδιοριστικό στοιχείο των υφιστάμενων επί των προς απαλλοτρίωση αγροτικών ακινήτων καλλιεργειών, ζήτημα άλλωστε ουσιαστικό που συνδέεται με τα πραγματικά στοιχεία και τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε απαλλοτριούμενου αγροτικού ακινήτου (πρβλ. Εφ. Δυτ. Μακεδονίας 151/2010, 183/2009, Μον. Πρωτ. Κοζάνης 18/2012, 252/2010, 335/2007, 334/2007, Μον. Πρωτ. Φλώρινας 104/2012, 1/2011, Μον. Πρωτ. Γρεβενών 48/2011), δεν αφορά ούτε επηρεάζει το είδος του ακινήτου ως αγροτικού και επομένως δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων εκείνων που ελέγχει και διορθώνει ο Επιθεωρητής Μεταλλείων κατά το άρθρο 133 παρ. 3 ΜΚ. Τυχόν δε εσφαλμένη επιλογή του τρόπου αυτού καταγραφής των δένδρων, ανεξάρτητα από τυχόν ευθύνη του συντάκτη του κτηματολογικού πίνακα να αποζημιώσει τον ιδιοκτήτη της έκτασης, δεν επηρεάζει το κύρος της απαλλοτρίωσης, διότι εκ του υποτιθέμενου τούτου σφάλματος δεν δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς την ταυτότητα και την εν γένει κατάσταση του ακινήτου (πρβλ. προαναφερθείσα ΣΤΕ 939/2012, σκ. 5).

Επομένως, ο, ανωτέρω τρόπος καταγραφής των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες δεν εμπίπτει στην εξεταζόμενη αρμοδιότητα του Επιθεωρητή Μεταλλείων να ελέγχει και διορθώνει τα στοιχεία του κτηματολογικού πίνακα, ούτε θίγει το κύρος της απαλλοτρίωσης. Συνακολούθως, κατά το στάδιο πριν την κήρυξη των απαλλοτριώσεων κατά την ειδική διαδικασία του Μεταλλευτικού Κώδικα, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον 133 παρ. 3 ΜΚ ασκουμένης αρμοδιότητας του Επιθεωρητή Μεταλλείων για τον έλεγχο και τη διόρθωση του κτηματολογικού πίνακα, δεν εμπίπτει ο τρόπος καταγραφής των δένδρων (ανά στρέμμα φυτείας ή αριθμητικά

κατ' είδος), ανεξαρτήτως του ουσιαστικού ζητήματος αν ο τρόπος αυτός καταγραφής συνιστά κύριο προσδιοριστικό στοιχείο των υφιστάμενων επί των προς απαλλοτρίωση αγροτικών ακινήτων καλλιεργειών, σύμφωνα με το άρθρο 131 παρ. 2 ΜΚ, εν αμφισβητήσει του οποίου, η επίλυσή του καταλείπεται στην διοικητική διαδικασία του άρθρου 16 παρ. 1 – 4 ΚΑΑΑ και εν τέλει σ' αυτήν του δικαστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης και της αναγνώρισης των δικαιούχων της απαλλοτρίωσης κατά τις διατάξεις του ΚΑΑΑ, χωρίς σε κάθε περίπτωση να θίγεται εκ του λόγου τούτου το κύρος της απαλλοτρίωσης.

III. Εφαρμογή των διατάξεων

1. Από την υπαγωγή του δοθέντος πραγματικού στις ερμηνευθείσες ανωτέρω διατάξεις προκύπτει, κατά τα προαναφερόμενα στην παράγραφο II.Β.3, ότι στο δεύτερο σκέλος του υποβληθέντος ερωτήματος προσήκει αρνητική απάντηση, ήτοι ότι ο Επιθεωρητής Μεταλλείων δεν έχει αρμοδιότητα ελέγχου και διόρθωσης του τρόπου καταγραφής των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες των απαλλοτριώσεων του ΜΚ.

2. Λόγω της απάντησης αυτής παρέλκει'ως αλυσιτελής η εξέταση του πρώτου σκέλους του ερωτήματος σχετικά με το νόμιμο τρόπο καταγραφής των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες, για τον οποίον πάντως σε κάθε περίπτωση σημειώνονται τα ακόλουθα:

Από το άρθρο 4 του ΚΑΑΑ που προβλέπει την απαλλοτρίωση, πλην άλλων, κάθε δένδρου που υπάρχει στο απαλλοτριούμενο ακίνητο, ανεξάρτητα από τη μνεία του στον κτηματολογικό πίνακα, προκύπτει κατά πάγια νομολογία (προαναφερθείσα), τόσο η δυνατότητα υποβολής αίτησης δικαστικού καθορισμού αποζημίωσης για τα δένδρα που δεν καταγράφονται στους κτηματολογικούς πίνακες αριθμητικά κατ' είδος, όσον και η δυνατότητα άσκησης αγωγής αποζημίωσης του ιδιοκτήτη τους βάσει των περί αδικοπραξιών διατάξεων. Αντιθέτως, ουδόλως προκύπτει η επικαλούμενη από τους ενδιαφερόμενους υποχρέωση καταγραφής των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες κατά τον ανωτέρω τρόπο. Περαιτέρω, όμοια υποχρέωση στην περίπτωση του ερωτήματος δεν συνάγεται ούτε από τα άρθρα 119 παρ. 12 και 138 παρ. 2 του Π.Δ. 696/1974 *«Περί αμοιβών μηχανικών δια σύνταξιν μελετών, επίβλεψιν, παραλαβήν κλπ Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων, ως και Τοπογραφικών, Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών*

Εργασιών και σχετικών τεχνικών προδιαγραφών μελετών» (Α' 301), εκδοθέντος κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 59 του από 17.7/16.8.1923 νομοθετικού διατάγματος «περί σχεδίων πόλεων, κωμών και συνοικισμών του κράτους και οικοδομής αυτών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ν. δ. 2726/1953 (Α' 325). Τούτο, διότι οι διατάξεις αυτές, που προβλέπουν ως περιεχόμενο του κτηματολογικού πίνακα, μεταξύ άλλων, το είδος και τον αριθμό των απαλλοτριωτέων δένδρων κατά μέγεθος (μικρά, μεσαία, μεγάλα) αναφέρονται σε κτηματολογικούς πίνακες που συντάσσονται ως εργασίες γραφείου από ιδιώτες (ελεύθερους επαγγελματίες) μελετητές, στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους, προκειμένου να λάβουν τις νόμιμες αμοιβές τους, όταν προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με σύμβαση μίσθωσης έργου, ως ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν εφαρμόζονται σε όσους παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε εκπλήρωση υπηρεσιακών τους υποχρεώσεων, ως μηχανικοί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών (ΑΠ 917/2001, Εφ. Λαρ. 686/2003), ενώ σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή τους αποκλείεται από τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 131 και 133 ΜΚ που διέπουν τη διαδικασία κατάρτισης, ελέγχου και διόρθωσης των κτηματολογικών πινάκων των απαλλοτριώσεων του ερωτήματος.

IV. . Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος αρμόζει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η απάντηση ότι ο Επιθεωρητής Μεταλλείων δεν έχει υποχρέωση ελέγχου και διόρθωσης του τρόπου καταγραφής των δένδρων στους κτηματολογικούς πίνακες που συντάσσονται για την κήρυξη απαλλοτριώσεων κατά την ειδική διαδικασία του Μεταλλευτικού Κώδικα και ως εκ τούτου παρέλκει ως αλυσιτελής η απάντηση επί του αν η εν λόγω καταγραφή πρέπει να γίνεται ανά στρέμμα φυτείας ή αριθμητικά κατ' είδος δένδρων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 31η Ιανουαρίου 2013
Ο Προεδρεύων

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Καγελλόπουλος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους